

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 180/2014-24

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 24. apríla 2014 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ivetty Macejkovej a zo sudcu Sergeja Kohuta (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, zastúpenej obchodnou spoločnosťou Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingová 4, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj namietaného porušenia čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 47 Charty základných práv Európskej únie postupom Okresného súdu Banská Bystrica a jeho uznesením sp. zn. 3 Er/1987/2007 z 31. mája 2012 (Rvp 18904/2013), postupom Okresného súdu Zvolen a jeho uzneseniami sp. zn. 11 Er/4890/2007 z 11. mája 2012 (Rvp 18905/2013), sp. zn. 11 Er/33/2007 z 21. mája 2012 (Rvp 18906/2013), sp. zn. 7 Er/571/2005 z 11. júla 2012 (Rvp 18907/2013), sp. zn. 11 Er/2972/2003 z 31. októbra 2012 (Rvp 18908/2013), sp. zn. 11 Er/2752/2004 z 27. júna 2012 (Rvp 18909/2013), sp. zn. 21 Er/98/2009 z 25. júna 2012 (Rvp 18910/2013), sp. zn. 11 Er/2269/2006 z 21. apríla 2011 (Rvp 20974/2013), sp. zn. 11 Er/2503/2004 z 29. októbra 2012 (Rvp 20975/2013 a Rvp 21607/2013), sp. zn. 11 Er/4893/2007 z 11. mája 2012 (Rvp 20976/2013), sp. zn. 16 Er/84/2007 z 23. júla 2012 (Rvp 20977/2013 a Rvp 20980/2013), sp. zn. 21 Er/1537/2010 z 20. decembra 2012 (Rvp 20978/2013),

sp. zn. 11 Er/750/2007 zo 14. novembra 2012 (Rvp 20979/2013), postupom Okresného súdu Rimavská Sobota a jeho uzneseniami sp. zn. 1 Er/578/2009 zo 7. mája 2012 (Rvp 18921/2013), sp. zn. 1 Er/1661/2010 z 11. apríla 2012 (Rvp 18922/2013) a sp. zn. 2 Er/366/2008 z 13. marca 2012 (Rvp 20989/2013), postupom Okresného súdu Veľký Krtíš a jeho uzneseniami sp. zn. 9 Er/101/2011 z 28. novembra 2012 (Rvp 20964/2013), sp. zn. 5 Er/2443/2006 z 21. novembra 2012 (Rvp 20965/2013), sp. zn. 4 Er/149/2010 z 21. novembra 2012 (Rvp 20966/2013), sp. zn. 5 Er/2586/2007 z 19. júna 2012 (Rvp 20967/2013), sp. zn. 5 Er/2498/2009 z 8. júna 2012 (Rvp 20968/2013), sp. zn. 5 Er/1664/2007 z 28. novembra 2012 (Rvp 20969/2013), sp. zn. 5 Er/2392/2009 z 24. mája 2012 (Rvp 20970/2013 a Rvp 20972/2013), sp. zn. 5 Er/1276/2008 z 29. mája 2012 (Rvp 20971/2013) a sp. zn. 6 Er/163/2010 z 29. novembra 2012 (Rvp 20973/2013), postupom Okresného súdu Lučenec a jeho uzneseniami sp. zn. 8 Er/17/2009 zo 16. marca 2012 (Rvp 20981/2013), sp. zn. 8 Er/736/2010 z 15. decembra 2011 (Rvp 20982/2013 a Rvp 20983/2013), sp. zn. 17 Er/264/2009 z 12. marca 2012 (Rvp 20984/2013) a sp. zn. 13 Er/685/2012 z 15. októbra 2012 (Rvp 21237/2013), postupom Okresného súdu Žiar nad Hronom a jeho uzneseniami sp. zn. 5 Er/413/2011 z 27. februára 2013 (Rvp 20985/2013) a sp. zn. 11 Er/245/2006 z 19. januára 2013 (Rvp 20986/2013) a postupom Okresného súdu Revúca a jeho uznesením sp. zn. 6 Er/2181/2008 z 8. marca 2012 (Rvp 20987/2013 a Rvp 20988/2013), ako aj postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici a jeho uzneseniami sp. zn. 41 CoE/383/2012 z 26. februára 2013 (Rvp 18904/2013), sp. zn. 12 CoE/39/2013 z 26. apríla 2013 (Rvp 18905/2013), sp. zn. 12 CoE/47/2013 z 26. apríla 2013 (Rvp 18906/2013), sp. zn. 6 CoE/2/2013 z 31. januára 2013 (Rvp 18907/2013), sp. zn. 5 CoE/6/2013 zo 4. apríla 2013 (Rvp 18908/2013), sp. zn. 2 CoE/590/2012 z 27. marca 2013 (Rvp 18909/2013), sp. zn. 1 CoE/522/2012 z 26. marca 2013 (Rvp 18910/2013), sp. zn. 15 CoE/82/2013 z 12. júna 2013 (Rvp 20974/2013), sp. zn. 14 CoE/102/2013 z 20. mája 2013 (Rvp 18975/2013 a Rvp 21607/2013), sp. zn. 1 CoE/116/2013 z 22. mája 2013 (Rvp 20976/2013), sp. zn. 43 CoE/121/2013 z 30. mája 2013 (Rvp 20977/2013 a Rvp 20980/2013), sp. zn. 14 CoE/105/2013 z 23. mája 2013 (Rvp 20978/2013), sp. zn. 43 CoE/154/2013 z 30. mája 2013 (Rvp 20979/2013), sp. zn. 14 CoE/61/2013 z 23. apríla 2013 (Rvp 20964/2013), sp. zn. 14 CoE/64/2013 z 23. apríla 2013 (Rvp 20965/2013), sp. zn. 43 CoE/125/2012 z 24. apríla 2013 (Rvp 20966/2013), sp. zn. 2 CoE/626/2012

z 26. apríla 2013 (Rvp 20967/2013), sp. zn. 2 CoE/633/2012 z 26. apríla 2013 (Rvp 20968/2013), sp. zn. 43 CoE/114/2013 z 24. apríla 2013 (Rvp 20969/2013), sp. zn. 16 CoE/267/2012 z 24. apríla 2013 (Rvp 20970/2013 a Rvp 20972/2013), sp. zn. 15 CoE/27/2013 z 30. apríla 2013 (Rvp 20971/2013), sp. zn. 41 CoE/110/2013 z 15. mája 2013 (Rvp 20973/2013), sp. zn. 41 CoE/185/2012 z 8. augusta 2012 (Rvp 20981/2013), sp. zn. 13 CoE/104/2012 z 25. mája 2012 (Rvp 20982/2013 a Rvp 20983/2013), sp. zn. 14 CoE/46/2013 z 23. apríla 2013 (Rvp 20984/2013), sp. zn. 13 CoE/13/2013 z 28. februára 2013 (Rvp 21237/2013), sp. zn. 5 CoE/36/2013 z 18. júna 2013 (Rvp 20985/2013), sp. zn. 5 CoE/23/2013 z 28. mája 2013 (Rvp 20986/2013) a sp. zn. 17 CoE/164/2012 z 26. júla 2012 (Rvp 20987/2013 a Rvp 20988/2013) a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., vedené pod sp. zn. Rvp 18904/2013, sp. zn. Rvp 18905/2013 až sp. zn. Rvp 18910/2013, sp. zn. Rvp 18921/2013 až sp. zn. Rvp 18922/2013, sp. zn. Rvp 20964/2013 až sp. zn. Rvp 20973/2013, sp. zn. Rvp 20974/2013 až sp. zn. Rvp 20980/2013, sp. zn. Rvp 20981/2013 až sp. zn. Rvp 20984/2013, sp. zn. Rvp 20985/2013 až sp. zn. Rvp 20986/2013, sp. zn. Rvp 20987/2013 až sp. zn. Rvp 20988/2013, sp. zn. Rvp 20989/2013, sp. zn. Rvp 21237/2013 a sp. zn. Rvp 21607/2013 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 18904/2013.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 8. júla 2013, 3. a 27. septembra 2013 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorými namieta porušenie základných práv podľa čl. 20 ods. 1

a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“), ako aj porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru a čl. 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) už označeným postupom Okresného súdu Banská Bystrica, Okresného súdu Zvolen, Okresného súdu Rimavská Sobota, Okresného súdu Veľký Krtíš, Okresného súdu Lučenec, Okresného súdu Žiar nad Hronom a Okresného súdu Revúca (ďalej len „postupy a uznesenia okresných súdov“) a postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) a jeho už označenými uzneseniami (ďalej len „postupy a uznesenia krajského súdu“).

Zo sťažností vyplýva, že sťažovateľka sa v rámci svojej podnikateľskej činnosti zaoberá inter alia poskytovaním úverov z vlastných zdrojov a v rámci svojej činnosti poskytla na základe zmlúv o úvere uzavretých s dlžníkmi úvery, ktoré boli títo povinní vrátiť podľa podmienok dojednaných v úverových zmluvách. Vzhľadom na skutočnosť, že dlžníci dobrovoľne nepristúpili k úhrade svojich záväzkov, ich pohľadávky voči sťažovateľke sa stali splatnými a v nadväznosti na podmienky dojednané v úverových zmluvách obsahujúce vo väčšine prípadov tzv. rozhodcovskú doložku boli sťažovateľkou začaté rozhodcovské konania pred ňou zvoleným rozhodcovským súdom. Následne boli na základe rozhodcovských rozsudkov vydaných v týchto konaniach začaté exekučné konania. V ďalších prípadoch boli na základe splnomocnenia udeleného dlžníkmi pri podpise úverovej zmluvy spísané splnomocnencami dlžníkov notárske zápisnice, ktoré sa taktiež stali exekučnými titulmi, na podklade ktorých boli v prospech sťažovateľky začaté exekučné konania. V priebehu exekučného konania bolo uzneseniami okresných súdov v sťažovateľkou napadnutých konaniach rozhodnuté o zastavení prebiehajúcich exekučných konaní. Krajský súd na odvolania sťažovateľky svojimi rozhodnutiami potvrdil napadnuté uznesenia okresných súdov ako vecne správne.

Sťažovateľka v predostretej argumentácii atakuje právne závery vyplývajúce z rozhodovacej činnosti okresných súdov a krajského súdu, ktorým vytýka ich nesprávnosť

z hľadiska právneho posúdenia relevantných hmotnoprávných ustanovení príslušných právnych predpisov na predmetnú právnu vec sa vzťahujúcich, a zároveň poskytuje ústavnému súdu vlastnú interpretáciu právnych predpisov vzťahujúcich sa na uvedené konania.

V nadväznosti na uvedené sťažovateľka žiada, aby ústavný súd vydal rozhodnutie, ktorým vysloví porušenie jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu, ako aj porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy, čl. 14 dohovoru a čl. 47 charty postupom a uzneseniami okresných súdov a postupom a uzneseniami krajského súdu v uvedených konaniach, zruší označené uznesenia okresných súdov a uznesenia krajského súdu, veci vráti okresným súdom na ďalšie konanie a sťažovateľke prizná primerané finančné zadosťučinenie, ako aj úhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne

neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. K spoločnému prerokovaniu vecí

Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha vecí to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“).

Podľa § 112 ods. 1 OSP môže súd v záujme hospodárnosti konania spojiť na spoločné konanie vecí, ktoré sa uňho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov.

Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 OSP.

S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 18904/2013, sp. zn. Rvp 18905/2013 až sp. zn. Rvp 18910/2013, sp. zn. Rvp 18921/2013 až sp. zn. Rvp 18922/2013, sp. zn. Rvp 20964/2013 až sp. zn. Rvp 20973/2013, sp. zn. Rvp 20974/2013 až sp. zn. Rvp 20980/2013, sp. zn. Rvp 20981/2013 až sp. zn. Rvp 20984/2013, sp. zn. Rvp 20985/2013 až sp. zn. Rvp 20986/2013, sp. zn. Rvp 20987/2013 až sp. zn. Rvp 20988/2013, sp. zn. Rvp 20989/2013, sp. zn. Rvp 21237/2013 a sp. zn. Rvp 21607/2013 a z tohto obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť uvedených sťažností, ako aj vzhľadom na totožnosť v osobe sťažovateľky a krajského súdu, proti ktorým sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd o ich spojení na spoločné konanie tak, ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto uznesenia.

2.1 K namietanému porušeniu označených práv postupom okresných súdov v označených konaniach a napadnutými uzneseniami okresných súdov

V čl. 127 ods. 1 ústavy je zakotvený princíp subsidiarity, podľa ktorého ústavný súd môže konať o namietanom porušení práv sťažovateľa a vecne sa zaoberať sťažnosťami iba vtedy, ak sa sťažovateľ nemôže domáhať ochrany svojich práv pred všeobecným súdom. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda automaticky nezakladá aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany tohto základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonne upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. m. m. I. ÚS 103/02, I. ÚS 6/04, II. ÚS 122/05, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06). Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

Pokiaľ ide o napadnutý postup okresných súdov a nimi vydané uznesenia o zastavení exekúcie, ústavný súd vzhľadom na už uvedené poukazuje na skutočnosť, že proti týmto uzneseniam bolo možné podať odvolanie ako riadny opravný prostriedok, čo sťažovateľka aj využila. Označené uznesenia okresných súdov, ako aj sťažovateľkou namietaný postup, ktorý vydaniu rozhodnutí predchádzal, teda bol predmetom súdneho prieskumu krajským súdom. S prihliadnutím na to bolo preto potrebné túto časť sťažností odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

2.2 K namietanému porušeniu označených práv postupom krajského súdu v označených konaniach a napadnutými uzneseniami krajského súdu

Ústavný súd už vo viacerých svojich rozhodnutiach podrobne analyzoval dôvody zjavnej neopodstatnenosti sťažností sťažovateľky a plne stotožňuje s dôvodmi, ktoré v nich uviedol, napr. sp. zn. III. ÚS 242/2011 z 31. mája 2011, sp. zn. II. ÚS 473/2011 z 20. októbra 2011, sp. zn. II. ÚS 303/2011 z 24. augusta 2012, sp. zn. III. ÚS 397/2011 z 27. septembra 2011, sp. zn. I. ÚS 227/2012 zo 16. mája 2012, sp. zn. I. ÚS 382/2012 z 22. augusta 2012, sp. zn. I. ÚS 409/2012 z 22. augusta 2012, sp. zn. III. ÚS 7/2013 z 15. januára 2013, sp. zn. II. ÚS 377/2013 z 26. júna 2013 a sp. zn. III. ÚS 453/2013 z 26. septembra 2013, pri akceptovaní právnych záverov rozhodnutí všeobecných súdov o neprípustnosti, resp. zastavení exekúcie, pretože rozhodcovský rozsudok a tiež notárska zápisnica, na podklade ktorých boli exekúcie vedené (resp. navrhnuté), neboli z rôznych dôvodov spôsobilým exekučným titulom na vedenie exekúcie.

Vzhľadom na to, že sťažovateľke sú známe aj iné dôvody odmietnutia jej sťažností, a prihliadajúc na zásady procesnej hospodárnosti, ústavný súd tieto sťažnosti odmietol pre zjavnú neopodstatnenosť (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde posledná veta).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. apríla 2014